

**Білім сапасын қамтамасыздандыру
бойынша тәуелсіз агенттігі – IQAA**

ТАҚЫРЫПТЫҚ ТАЛДАУ

**2024 жылғы сыртқы бағалау деректері
негізінде білім беру бағдарламаларын іске
асыруды талдау**

Құрастырған:

Г.Т. Жұмадилова, химия ғылымдарының кандидаты

Мырзахамет М.М.

Астана, 2025

МАЗМҰН

КІРІСПЕ	3
1. АНАЛИТИКАЛЫҚ БӨЛІМ	3
1.1 Аккредиттелген білім беру бағдарламаларының жалпы шолуы	3
1.2 Парето талдауының нәтижелері	8
1.3 Аккредитациялау стандарттары бойынша типтік ескертпелер.....	13
1.4 Сарапшылардың ұсыныстары	15
1.5 Жоғары білім беру мекемелеріндегі үздік тәжірибе	19
ҚОРЫТЫНДЫ	23

КІРІСПЕ

Жоғары білім беру бағдарламаларының сапасы бәсекеге қабілетті адами капиталды дамытуда және жоғары білім беру жүйесінің тұрақты дамуында негізгі фактор болып табылады. Осы контексте білім беру бағдарламаларын аккредиттеу мазмұнды, оқыту әдістерін және білім беру бағдарламаларын жүзеге асыру жағдайларын жетілдіруге бағытталған даму салаларын анықтауда маңызды рөл атқарады.

Бұл тақырыптық талдау 2024 жылы жүргізілген білім беру бағдарламаларын аккредиттеу нәтижелерін қорытындылауға, пікірлер негізінде анықталған кемшіліктерді (мәселелі аймақтарды), жетілдіру бойынша сарапшылардың ұсыныстарын және жоғары білім беру ұйымдарындағы үздік тәжірибелерді анықтауға бағытталған. Талдау сыртқы сарапшы топтарының қорытындыларына негізделеді, олар 516 оқу бағдарламасының сыртқы бағалау нәтижелері туралы есептерде бакалавриат, магистратура, резидентура және докторантура бағдарламалары бойынша ұсынылған.

Талдаудың мақсаттары:

- Практикада қай аккредитация стандарттары ең көп пікірлер тудыратынын және оларға басымдықпен назар аудару қажеттігін анықтау;
- Сыртқы сарапшы топтарының типтік ескертпелері мен ұсыныстарын анықтап, жүйелеу;
- Білім берудің қай деңгейлерінде бағдарламалардың ең үлкен үлесі аккредитациялық стандарттарға толық сәйкес келетінін анықтау;
- Жоғары білім беру ұйымдарындағы үздік тәжірибелерді айқындау, оларды басқа ұйымдар қолдана алуы үшін;
- Қоғамға аналитикалық ақпарат ұсыну.

Мәселелі аймақтарды анықтау үшін Парето талдау әдісі қолданылды, ол бағдарламаны іске асырудың қай салаларына басым түрде ең көп назар мен ресурстар қажет екенін анықтауға мүмкіндік береді.

Бұл талдаудың нәтижелері жоғары оқу орындарына түзету шараларын жоспарлау кезінде және сарапшыларға сыртқы тексерулерге дайындалуда нұсқаулық бола алады.

1. АНАЛИТИКАЛЫҚ БӨЛІМ

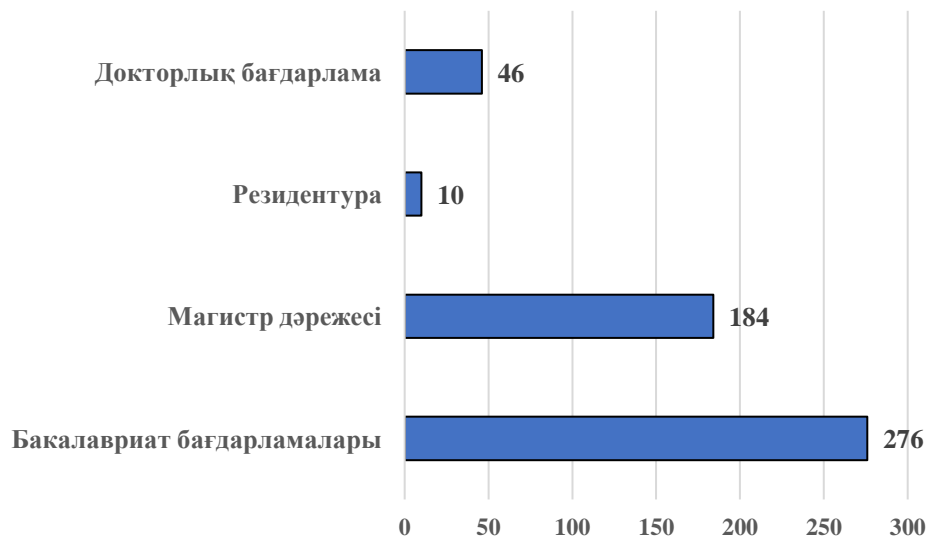
1.1. Аккредиттелген білім беру бағдарламаларының жалпы шолуы

Талдау 2024 жылға арналған 412 есепті қарастырды, олар 25 жоғары білім беру ұйымындағы білім беру бағдарламаларын аккредиттеу нәтижесінде құрастырылған (1-кесте). Жалпы 516 бағдарлама білім берудің әртүрлі деңгейлерінде қаралды: бакалавриат, магистратура, резидентура және докторантура бағдарламалары (1-сурет).

1-кесте. Аккредитацияға оқу бағдарламаларын ұсынған жоғары білім беру ұйымдары

Жоқ.	Жоғары оқу орны
1.	АЛТ Мұхамеджан Тынышпаев атындағы университет
2.	Алматы технологиялық университеті
3.	Д. Серікбаев Шығыс Қазақстан техникалық университеті
4.	С. Аманжолов Шығыс Қазақстан университеті
5.	Жәңгір хан Батыс Қазақстан ауыл шаруашылығы және техникалық университеті

6.	Инновациялық Еуразия университеті
7.	Қазақ ұлттық аграрлық зерттеу университеті
8.	Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті
9.	К. Кулажанов атындағы Қазақ технологиялық және бизнес университеті
10.	Қазақстан-Америка еркін университеті
11.	Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
12.	А. Сағынов Қарағанды техникалық университеті
13.	Академик Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды университеті
14.	Қазпотребсоюз атындағы Қарағанды университеті
15.	Ш. Есеннов Каспий технологиялық және инженерлік университеті
16.	Академик З. Алдамжар атындағы Қостанай әлеуметтік-техникалық университеті
17.	Халықаралық инженерлік және технологиялық университет
18.	Х. А. Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті
19.	Ш. Мұртаза атындағы Тараз халықаралық инновациялық институты
20.	Қырғызстанның Халықаралық университеті
21.	Торайғыров университеті
22.	Нархоз университеті
23.	М. Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университеті
24.	Астана халықаралық университеті
25.	Тұран Астана университеті

1-сурет. 2024 жылғы аккредиттелген бағдарламалардың саны

Талдау 95 мамандықты анықтады, олар оқу деңгейі бойынша бөлінген:

- Бакалавриат бағдарламалары: 39 оқу бағыты, 11 білім беру саласы;
- Магистратура және резидентура бағдарламалары: 36 оқу бағыты, 12 білім беру саласы;
- докторантура бағдарламалары: 20 оқу бағыты, 10 білім беру саласы.

2–4-кестелер білім беру бағдарламалары бойынша оқу салаларының қамтылуын көрсетеді.

Бакалавриат бағдарламаларында ең кең тараған оқу салалары – «Инженерлік, өндіріс және құрылыс» (68 бағдарлама), « » «Білім беру ғылымдары» (50 бағдарлама), «Бизнес, менеджмент

және құқық» (31 бағдарлама) және «Ақпараттық және коммуникациялық технологиялар» (24 бағдарлама).

2-кесте. Оқу бағыты бойынша аккредиттелген бакалавриат бағдарламалары

Оқу бағыты	Оқу бағыты	Сан
6B01 Білім беру ғылымдары	6B011 Педагогика және психология	2
	6B012 Ерте жастағы білім беру және оқыту	3
	6B013 Пәндік мамандандырусыз мұғалімдерді даярлау	1
	6B014 Жалпы білім беру пәндері бойынша пәндік мамандандырумен мұғалімдерді даярлау	9
	6B015 Табиғи ғылымдар бойынша мұғалімдерді даярлау	22
	6B016 Гуманитарлық пәндер бойынша мұғалімдерді даярлау	2
	6B017 Тілдер және әдебиет бойынша мұғалімдерді даярлау	5
	6B018 Әлеуметтік педагогика мамандарын даярлау	1
	6B019 Арнайы білім беру	3
	6B020 Кәсіптік даярлау (мамандық бойынша)	2
6B02 Өнер және гуманитарлық ғылымдар	6B021 Өнер	13
	6B022 Гуманитарлық ғылымдар	7
	6B023 Тілдер және әдебиет	7
6B03 Әлеуметтік ғылымдар, журналистика және ақпарат	6B031 Әлеуметтік ғылымдар	11
	6B032 Журналистика және ақпарат	7
6B04 Бизнес, менеджмент және құқық	6B041 Бизнес және менеджмент	22
	6B042 Құқықтану	9
6B05 Табиғи ғылымдар, математика және статистика	6B051 Биологиялық және оған байланысты ғылымдар	8
	6B052 Қоршаған орта	4
	6B053 Физикалық және химиялық ғылымдар	5
	6B054 Математика және статистика	3
6B06 Ақпараттық және коммуникациялық технологиялар	6B061 Ақпараттық және коммуникациялық технологиялар	22
	6B062 Телекоммуникациялар	1
	6B063 Ақпараттық қауіпсіздік	1
6B07 Инженерлік, өндірістік және құрылыс салалары	6B071 Инженерлік іс және инженерлік практика	28
	6B072 Өндіру және өңдеу салалары	24
	6B073 Архитектура және құрылыс	11
	6B075 Стандарттау, сертификаттау және метрология (сала бойынша)	5
	6B081 Агрономия	5

6B08 Ауыл шаруашылығы және биоресурстар	6B082 Мал шаруашылығы	2
	6B084 Балық шаруашылығы	1
	6B086 Су ресурстары және су ресурстарын басқару	1
	6B087 Ауылшаруашылық инженериясы	2
6B09 Ветеринария	6B091 Ветеринариялық медицина	3
6B10 Денсаулық сақтау	6B101 Денсаулық сақтау	2
6B11 Қызметтер	6B111 Қызмет көрсету саласы	10
	6B112 Еңбек қауіпсіздігі және денсаулық	4
	6B113 Көлік қызметтері	5
	6B114 Әлеуметтік жұмыс	3

2-кестеде көрсетілгендей, магистрлік бағдарламалар білім беру саласының үш бағытында да ең көп таралған: «Білім беру ғылымдары» (37 бағдарлама), «Инженерлік, өндіріс және құрылыс» (35 бағдарлама) және «Бизнес, менеджмент және құқық» (32 бағдарлама).

3-кесте. Мамандық саласы бойынша аккредиттелген магистратура және резидентура бағдарламалары

Оқу бағыты	Оқу бағыты	Сан
7M01 Педагогикалық ғылымдар	7M011 Педагогика және психология	3
	7M012 Ерте жастағы білім беру және оқыту	2
	7M013 Сабақ пәні бойынша мамандандырусыз мұғалімдерді даярлау	1
	7M014 Жалпы білім беру пәндері бойынша мамандық бойынша мұғалімдерді даярлау	3
	7M015 Табиғи ғылымдар пәндері бойынша мұғалімдерді даярлау	17
	7M016 Гуманитарлық пәндер бойынша мұғалімдерді даярлау	2
	7M017 Тілдер және әдебиет пәндері бойынша мұғалімдерді даярлау	6
	7M018 Әлеуметтік педагогика мамандарын даярлау	1
	7M019 Арнайы қажеттіліктері бар білім беру	2
7M02 Өнер және гуманитарлық ғылымдар	7M021 Өнер	5
	7M022 Гуманитарлық ғылымдар	5
	7M023 Тілдер және әдебиет	4
7M03 Әлеуметтік ғылымдар, журналистика және ақпарат	7M031 Әлеуметтік ғылымдар	12
	7M032 Журналистика және ақпарат	5
7M04 Бизнес, менеджмент және құқық	7M041 Бизнес және менеджмент	23
	7M042 Құқықтану	9

7M05 Табиғи ғылымдар, математика және статистика	7M051 Биологиялық және оған байланысты ғылымдар	5
	7M052 Қоршаған орта	4
	7M053 Физикалық және химиялық ғылымдар	5
	7M054 Математика және статистика	2
7M06 Ақпараттық және коммуникациялық технологиялар	7M061 Ақпараттық және коммуникациялық технологиялар	16
7M07 Инженерлік, өндірістік және құрылыс салалары	7M071 Инженерлік іс және инженерлік тәжірибе	16
	7M072 Өндіріс және өңдеу салалары	8
	7M073 Архитектура және құрылыс	7
	7M075 Стандарттау, сертификаттау және метрология (сала бойынша)	4
7M08 Ауыл шаруашылығы және биоресурстар	7M081 Агрономия	2
	7M082 Мал шаруашылығы	1
	7M084 Балық шаруашылығы	1
	7M087 Ауыл шаруашылығы инженериясы	1
7M09 Ветеринариялық медицина	7M091 Ветеринарлық медицина	1
7M10 Денсаулық сақтау	7M101 Қоғамдық денсаулық сақтау	2
7M11 Қызметтер	7M111 Қызмет көрсету саласы	4
	7M112 Еңбек қауіпсіздігі және денсаулық сақтау	2
	7M113 Көлік қызметтері	1
	7M114 Әлеуметтік жұмыс	2
7R01 Денсаулық сақтау	7R011 Денсаулық сақтау	10

Тізімдегі университеттердегі докторантура бағдарламалары негізінен «Инженерлік, өндірістік және құрылыс» (18 бағдарлама) және «Педагогикалық ғылымдар» (10 бағдарлама) салаларына тиесілі.

4-кесте. Оқу саласы бойынша аккредиттелген докторлық бағдарламалар

Оқу бағыты	Оқу бағыты	Нөмірі
8D01 Педагогикалық ғылымдар	8D011 Педагогика және психология	2
	8D012 Ерте жастағы білім беру және оқыту	1
	8D013 Пәндік мамандандырусыз мұғалімдерді даярлау	1
	8D014 Жалпы білім беру саласындағы пәндік мамандандырумен мұғалімдерді даярлау	1
	8D015 Табиғи ғылымдар бойынша мұғалімдерді даярлау	3

	8D017 Тілдер және әдебиет бойынша мұғалімдерді даярлау	1
	8D019 Арнайы білім беру	1
8D02 Өнер және гуманитарлық ғылымдар	8D022 Гуманитарлық ғылымдар	2
8D03 Әлеуметтік ғылымдар, журналистика және ақпарат	8D032 Журналистика және ақпарат	1
8D04 Бизнес, менеджмент және құқық	8D041 Бизнес және менеджмент	4
8D05 Табиғи ғылымдар, математика және статистика	8D051 Биологиялық және оған байланысты ғылымдар	3
	8D053 Физикалық және химиялық ғылымдар	1
8D06 Ақпараттық және коммуникациялық технологиялар	8D061 Ақпараттық және коммуникациялық технологиялар	4
8D07 Инженерлік, өндірістік және құрылыс салалары	8D071 Инженерлік іс және инженерлік тәжірибе	11
	8D072 Өндіру және өңдеу салалары	5
	8D073 Архитектура және құрылыс	1
	8D075 Стандарттау, сертификаттау және метрология (сала бойынша)	1
8D08 Ауыл шаруашылығы және биоресурстар	8D084 Балық шаруашылығы	1
8D10 Денсаулық сақтау	8D101 Қоғамдық денсаулық сақтау	1
8D11 Қызметтер	8D112 Еңбек қауіпсіздігі және денсаулығы	1

1.2 Парето талдауының нәтижелері

Сыртқы сарапшы топтарының хабарлауынша, білім беру бағдарламаларының тиімділігіне ең көп әсер ететін мәселелі аймақтарды анықтап, оларға басымдық беру мақсатында тиісті аккредитациялық стандарттарға сүйене отырып бакалавриат, магистратура, резидентура және докторантура бағдарламалары бойынша стандарттарға сәйкессіздікке қатысты Парето талдауы жүргізілді.

Бакалавриат және магистратура бағдарламаларының аккредитациялық стандарттары:

Стандарт 1. Оқу бағдарламасының сапасын қамтамасыз ету және академиялық адалдық саясаты.

2-стандарт. Оқу жоспарын әзірлеу және бекіту, сондай-ақ ақпараттық басқару.

3-стандарт. Студенттерге бағытталған оқу, оқыту және бағалау.

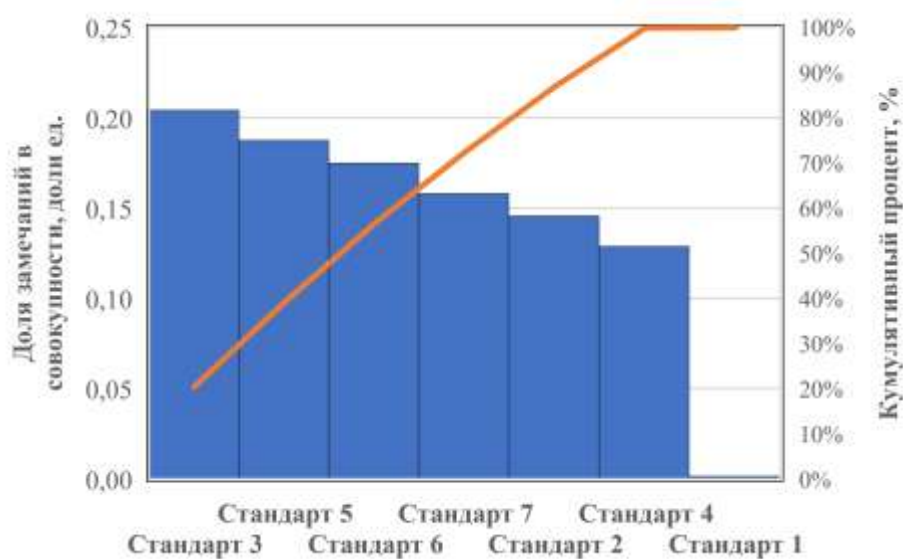
4-стандарт. Студенттерді қабылдау, академиялық ілгерілеу, мойындау және сертификаттау.

5-стандарт. Академиялық персонал.

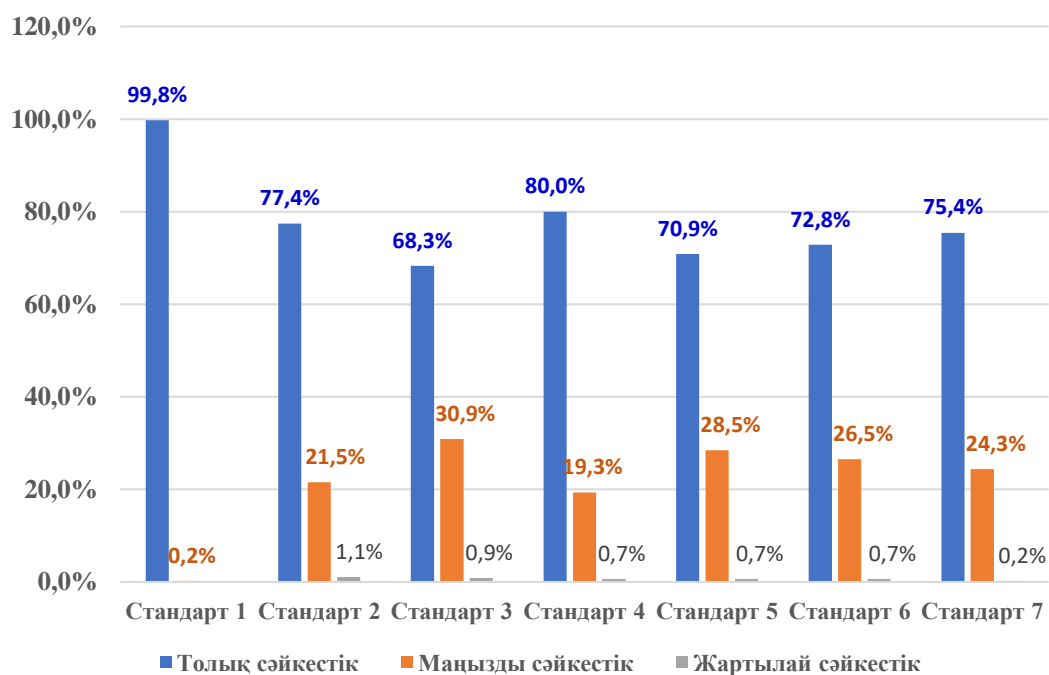
Стандарт 6. Оқу ресурстары және студенттерге қолдау көрсету.

7-стандарт. Қоғамдық ақпарат.

Бакалавриат және магистратура бағдарламаларындағы сәйкессіздіктердің Парето талдауы (2-сурет) көрсеткендей, сәйкессіздіктердің ең көп саны (72 %) төрт « » стандартында шоғырланған («Студентке бағытталған оқыту, сабақ беру және бағалау», «Академиялық персонал», «Оқу ресурстары және студенттерге қолдау» және «Қоғамдық ақпарат»). 3-сурет аккредиттеу стандарттарына сәйкестік деңгейлерін көрсетеді; бағдарламалар бойынша ең жоғары сәйкестік деңгейі 1-стандартта – «Оқу бағдарламаларының сапасын қамтамасыз ету және академиялық адалдық саясаты» – тіркеледі.

2-сурет. Бакалавриат және магистратура бағдарламалары бойынша аккредитация стандарттарын орындамаудың Парето талдауы

3-сурет. Бакалавриат және магистратура бағдарламалары бойынша аккредитациялық стандарттарға сәйкестік деңгейлері

Резидентура бағдарламасы үшін аккредитациялау стандарттары:

Стандарт 1. Оқу бағдарламасының мақсаттары мен сапаны қамтамасыз ету саясаты.

Стандарт 2. Оқу бағдарламасын әзірлеу және мақұлдау.

3-стандарт. Студенттерге бағытталған оқыту және сабақ беру.

4-стандарт. Резиденттерді қабылдау, академиялық ілгерілеу, мойындау және сертификаттау.

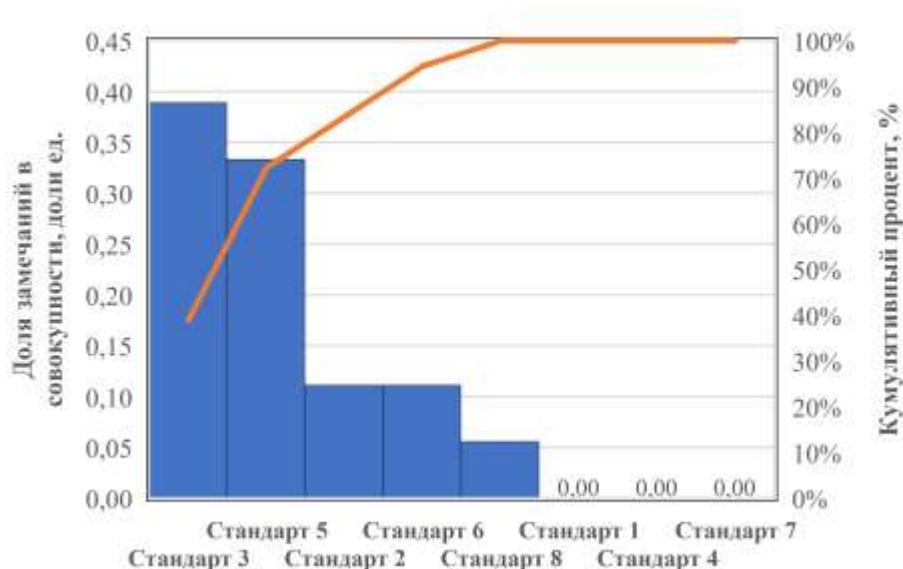
5-стандарт. Академиялық персонал.

Стандарт 6. Оқу ресурстары және студенттерге қолдау көрсету.

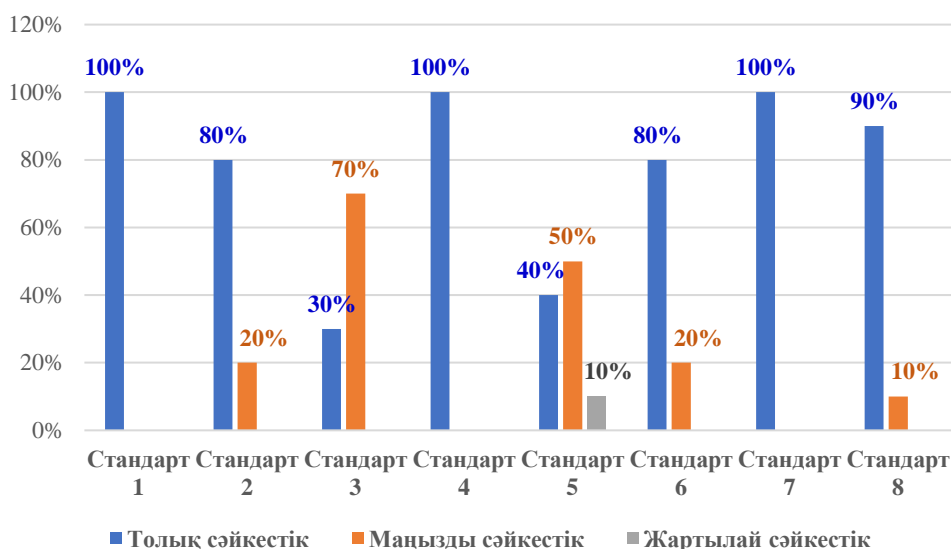
Стандарт 7. Студенттердің оқу жетістіктері мен бағдарламаны бағалау.

Стандарт 8. Басқару және ақпараттық басқару.

Резидентура бағдарламаларына қатысты Парето талдауына (4-сурет) сәйкес, сәйкессіздіктердің 72%-ы екі стандартқа («Студенттерге бағытталған оқыту және оқытушылық» және «Академиялық персонал») қатысты, бұл резидентура бағдарламасын іске асыруда таршылықты көрсетеді.

4-сурет. Резидентура бағдарламаларының аккредитациялық стандарттарын орындамаудың Парето талдауы

5-сурет. Резидентура бағдарламаларының аккредитациялық стандарттарына сәйкестік деңгейлері

Аккредитациялау стандарттарының «Оқу бағдарламасының мақсаттары мен сапаны қамтамасыз ету саясаты», «Резиденттерді қабылдау, академиялық ілгерілеу, мойындау және сертификаттау» сияқты салаларында, «Стажёр мен бағдарламаның өнімділігін бағалау» аккредиттеу стандарттары бойынша сәйкессіздік деңгейі нөлге тең, бұл осы салалардағы талаптарға толық сәйкес келетінін көрсетеді (4 және 5-суреттер).

Докторантура бағдарламасы үшін аккредиттеу стандарттары:

Стандарт 1. Оқу бағдарламасының сапаны қамтамасыз ету саясаты және академиялық адалдық.

2-стандарт. Оқу жоспарының мазмұны.

3-стандарт. Академиялық персоналдың сапасы.

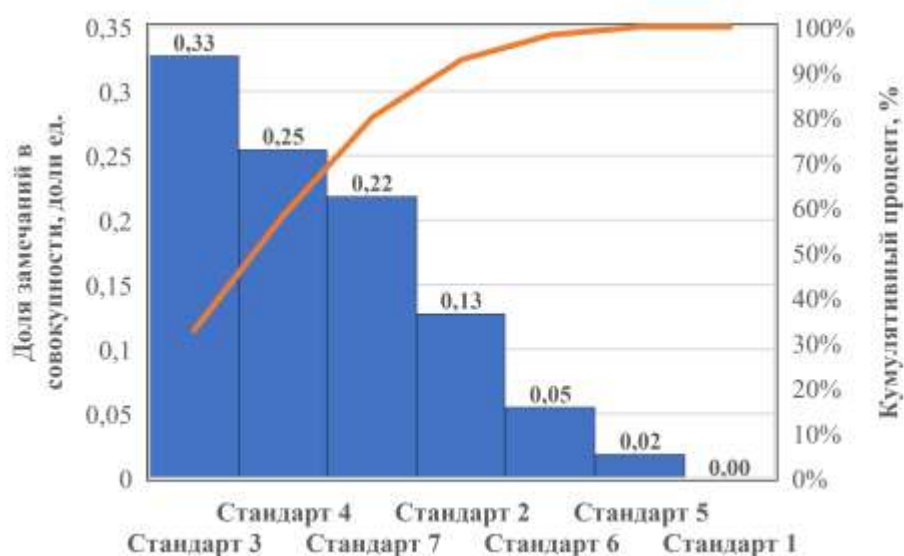
Стандарт 4. Ғылыми-зерттеу жұмысының сапасы.

5-стандарт. Докторанттарды қолдау жүйесінің тиімділігі.

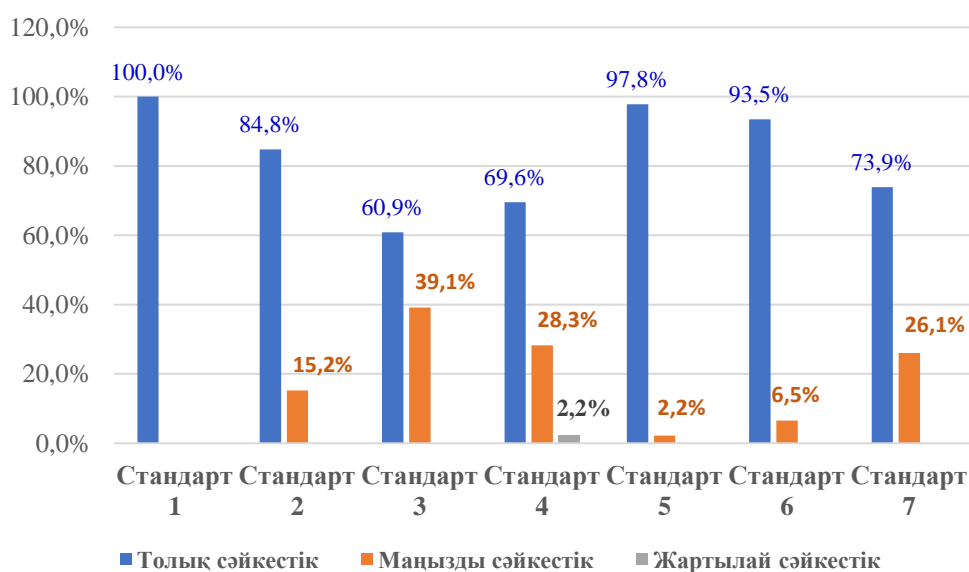
Стандарт 6. Ресурстар.

7-стандарт. Оқу нәтижелерінің тиімділігі және қоғамдық коммуникация.

Парето талдауынан көрініп тұрғандай, докторантура бағдарламалары үшін тәуекел аймақтары үш салада («Оқу-ғылыми қызметкерлердің сапасы», «Зерттеу жұмысының сапасы» және «Бағдарламаның оқу нәтижелерінің тиімділігі мен қоғамдық коммуникация»); сәйкессіздіктердің 80%-ы осы үш стандартқа қатысты (6-сурет). «Оқу бағдарламасының сапасын қамтамасыз ету саясаты мен академиялық адалдық», «Докторанттарды қолдау жүйесінің тиімділігі» және «Ресурстар» салаларында толық және жоғары сәйкестік байқалды (6 және 7-суреттер).

6-сурет. Докторантура бағдарламаларының аккредитациялық стандарттарына сәйкессіздіктің Парето талдауы

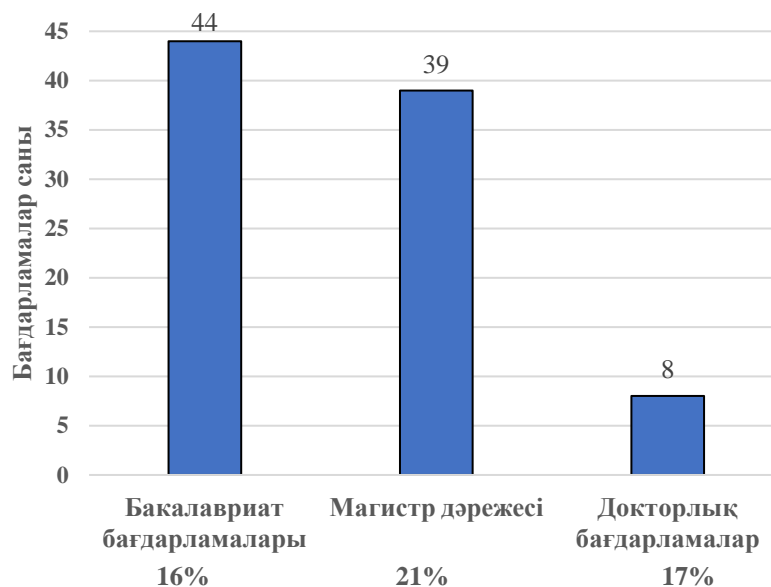

7-сурет. Докторантура бағдарламаларының аккредитациялық стандарттарына сәйкестік деңгейлері

Білім беру бағдарламасын жүзеге асыру сапасының әртүрлі білім деңгейлеріндегі толық көрінісін алу үшін қосымша талдау жүргізіліп, барлық аккредиттеу стандарттарына қаншалықты толық сәйкес келетіні бағаланды. Таңдау (8-сурет) көрсеткендей:

- Бакалавриат бағдарламаларының 16 %-ы (276-дан 44-і) барлық стандарттарға толық сәйкес келетінін көрсетті;
- Магистратура деңгейінде бұл көрсеткіш сәл жоғары — бағдарламалардың 21 пайызы (184-тен 39-ы);
- Докторлық деңгейде бұл көрсеткіш 17 пайызды (46-дан 8-і) құрайды.

Кейбір табысты тәжірибелердің бар болуына қарамастан, толық сәйкестіктің жалпы деңгейі салыстырмалы түрде төмен (18%).

8-сурет. Бағдарлама бойынша барлық аккредиттеу стандарттарына толық сәйкестік 1.3 Аккредитациялау стандарттарына қатысты типтік ескертпелер

Сыртқы сарапшылар панельдерінің есептерін талдау бакалавриат, магистратура және резидентура бағдарламаларының аккредитациялық стандарттарына қатысты **типтік пікірлерді** анықтады:

Стандарт 2. Оқу жоспарын әзірлеу және бекіту; ақпаратты басқару.

Стандарт 2. Оқу бағдарламасының мазмұны.

- Жұмыс берушілермен оқу бағдарламасы бойынша жүргізілген талқылаулардың нәтижелері оқу бағдарламасының мазмұнында көрініс табуы тиіс. Оқу бағдарламасы жұмыс берушілер тарапынан қарастырылмайды (талқылаулар тек ауызша алмасумен шектеледі).
- Оқу жоспарын әзірлеуге студенттер мен жұмыс берушілердің әлсіз қатысуы. Оқу жоспарын әзірлеуге жұмыс берушілердің, түлектердің және басқа мүдделі тараптардың қатысуына қатысты ешқандай дәлел жоқ. Жұмыс берушілер, түлектер және басқа мүдделі тараптар оқу жоспарын әзірлеуге толықтай қатыспайды.
- Кейбір бакалавриат және магистратура модульдерінің оқу бағдарламаларының мазмұны бірдей.
- Оқыту процесінде цифрлық және аналитикалық дағдыларды дамытуға арналған заманауи цифрлық оқу бағдарламалары жетіспейді.
- Университеттің даму стратегиясына сәйкес, даму жоспарында білім беру бағдарламасын іске асыру кезінде туындауы мүмкін тәуекелдерді сипаттайтын бөлім жоқ, онда тәуекелдердің сипаты, шаралар қабылданбаған және/немесе уақтылы әрекеттер жасалмаған жағдайдағы ықтимал салдарлар және тәуекелдерді басқару механизмдері мен шаралары көрсетілмейді.

3-стандарт. Студенттерге бағытталған оқу, оқыту және бағалау.

- Оқу үдерісінде инновациялық әдістер жеткілікті түрде қолданылмайды.
- Студенттер оқу үдерісін басқаруға жеткілікті түрде тартылмайды.
- Студенттер арасындағы академиялық мобильділік деңгейі төмен және қалалық және республикалық деңгейдегі ғылыми-практикалық конференцияларға қатысу шектеулі.
- Оқытушылардың кәсіби стандарттарын жетілдіру мақсатында «Студенттердің көзқарасымен оқытушылар» сауалнамасының нәтижелеріне талдау жүргізілмейді.
- Оқу бағдарламаларында бағалау критерийлері, соның ішінде барлық параметрлер мен олардың салмақталуы көрсетілмейді.
- Оқыту әдістерінің білім сапасына және құзыреттілік деңгейіне әсерін бағалау мақсатында студенттер мен оқытушылар арасында зерттеулер мен сауалнамалар тұрақты түрде жүргізілмейді.

4-стандарт. Студенттерді қабылдау, академиялық көрсеткіштер, мойындалу және сертификаттау.

- Бағдарламаға қабылданған студенттер санының төмендеу тенденциясы байқалады.
- Болашақ студенттер мен барлық мүдделі тараптарға арналған ақпарат пен тиісті құжаттамалар университеттің веб-сайтында уақытылы жаңартылмайды.
- Студенттердің ағысы (оқудан шығу, ауысу, себеп-салдар талдауымен академиялық демалыс) бойынша жан-жақты және өкілдік статистиканы толық жүзеге асырмау.

Стандарт 5. Академиялық персонал.

Стандарт 3. Академиялық персоналдың сапасы.

- Оқу бағдарламасы саласына маманданған ішкі қонақ профессорлардың саны жеткіліксіз.
- Отандық докторанттық жетекшілер мен бағдарлама бойынша тиісті саладағы оқытушылар үшін кәсіби даму жетіспейді.
- Толық жүктемелі оқытушылар әсері жоғары журналдарда жеткілікті түрде мақалалар жарияламайды, сондықтан олар біліктілік талаптарына сәйкес докторлық жетекші бола алмайды. Осы себепті докторанттарды жетекшілік етуге сыртқы оқытушылар шақырылады.
- Оқытушылардың жарияланым өнімділігі төмен. Кафедрадағы кейбір оқытушылардың академиялық жарияланымдары жоқ. Негізгі пәндерді оқытатын академиялық құрамның Scopus және Web of Science индексі бар нөлдік емес импакт-факторы бар журналдарда академиялық жарияланымдары жоқ.
- Негізгі пәндер бойынша штаттық оқытушылардың академиялық тәжірибесі төмен.
- Оқытушылар ескірген оқулықтар, оқу құралдары мен оқыту материалдарын жаңартуда аса белсенді емес.
- Постдипломдық білім беруде академиялық жетекшілік жүргізу үшін біліктілік талаптарын орындамау.
- Академиялық персонал арасындағы академиялық мобильділіктің төмен деңгейі.

Стандарт 4. Зерттеу жұмысының сапасы.

- Зерттеу жұмысындағы әлеуетті толық пайдаланбау (байқауларға, тендерлерге және қаржыландырылатын жобаларға қатысу);
- Докторанттардың отандық және шетелдік жоғары оқу орындарымен академиялық ұтқырлық бағдарламаларына қатысуының жеткіліксіздігі;

- Докторанттардың халықаралық рецензияланатын журналдардағы жарияланым көрсеткішінің төмендігі. Бұл табысты докторлық қорғаулардың шектеулі санына байланысты бағдарламаның бәсекеге қабілеттілігін төмендетеді.
- Докторанттардың зерттеу жұмысының соңғы кезеңінде – докторлық диссертацияны жазу барысында – кафедра мен ғылыми жетекшілердің талап етілетін бөлімдердің және ондағы тармақтардың сапасына қадағалауы жеткіліксіз.
- Факультеттің зияткерлік әлеуеті зерттеу жұмыстарына толық пайдаланылмай отыр.

6-стандарт. Оқу ресурстары мен студенттерге қолдау көрсету.

5-стандарт. Докторанттарды қолдау жүйесінің тиімділігі.

6-стандарт. Ресурстар.

- Оқу бағдарламасына сәйкес келетін соңғы академиялық және оқу әдебиеті жетіспейді.
- Материалдық-техникалық базаның уақытылы жаңартылып отыратынына дәлел жоқ. Лабораториялардың материалдық-техникалық базасы ескірген, заманауи жабдықтар жеткіліксіз. Лабораторияларда оқу бағдарламасы бойынша арнайы пәндерге арналған заманауи жабдықтар мен аспаптар, сондай-ақ модельдер жеткіліксіз.
- Бағдарламалық қамтамасыз ету жүйелі түрде жаңартылмайды.
- Магистранттарға жеке оқу жоспарын құруда академиялық кеңесшілердің жеткіліксіз қолдауы.
- Студенттер академиялық мобильділік бағдарламалары туралы жеткіліксіз хабардар.
- Оқу үдерісі оқытылатын пәндерге сәйкес цифрлық оқыту бағдарламаларымен жеткілікті түрде қамтамасыз етілмейді.

7-стандарт. Қоғамдық ақпарат.

7-стандарт. Бағдарлама бойынша оқу нәтижелерінің тиімділігі және қоғамдық ақпарат.

- Университеттің веб-сайтында ақпаратты жаңартуда кешігушілік; ақпараттың үш тілде (қазақ, орыс және ағылшын) болмауы.
- Бағдарлама аясында докторанттар ешқандай диссертация қорғаған жоқ.

1.4 Аккредитациялау стандарттары бойынша сарапшылардың ұсыныстары

Сыртқы сарапшы топтарының есептерін талдау нәтижесінде білім беру бағдарламаларын жүзеге асыру сапасын жақсарту мақсатында аккредиттеу стандарттары бойынша сарапшылардың **ұсыныстары** да анықталды:

Стандарт 1. Білім беру бағдарламасының сапасын қамтамасыз ету және академиялық адалдық саясаты.

- Оқыту процесін ғылыми-зерттеу қызметімен біріктіру, студенттерді зерттеу арқылы дамыту және докторанттардың кәсіби құзыреттілігі мен этикалық стандарттарын өз зерттеу нәтижелерін қолдану арқылы нығайту жөніндегі тұрақты саясатты жүзеге асыру.
- Студенттер мен түлектерді білім беру бағдарламасының сапасын бағалауға тұрақты түрде тарту. Білім беру бағдарламасын әзірлеу мен мониторинг жүргізуге қатысатындар ішкі сапаны қамтамасыз ету жүйесінің нәтижелері туралы мерзімді түрде хабардар етілуі тиіс.
- Университеттің ішкі сапаны қамтамасыз ету жүйесінің құжаттарын жүйелі түрде реттеу.
- Оқу бағдарламасын әзірлеуге жұмыс берушілер мен жетекші халықаралық ғалымдарды кеңінен тарту.

- Оқытушылар мен студенттерді университеттің миссиясы, мақсаттары, сапаны қамтамасыз ету саясаты мен даму перспективалары туралы толық хабардар етіп, оларды стратегиялық даму жоспарын әзірлеуге тарту.
- Университеттің миссиясы мен даму стратегиясын жүзеге асыруға факультеттің академиялық құрамын кеңінен тартуды ынталандыру.

Стандарт 2. Оқу бағдарламасын әзірлеу және бекіту; ақпараттық басқару.

Стандарт 2. Оқу бағдарламасының мазмұны.

- Оқу бағдарламасын қайта қарауға жұмыс берушілер ұйымдарын тарту, оқыту сапасын жақсарту жөніндегі міндетті ұсыныстар беру.
- Ғылыми-оқытушылық құрамның жоғары зерттеу әлеуетін ескере отырып, халықаралық ынтымақтастықты кеңейту.
- Пәндер мен зерттеу бағыттарының мазмұнын жаһандық және салалық үрдістерді ескере отырып үнемі жаңартып отыру қажеттілігі.
- Таңдау модульдері каталогындағы пәндерді мазмұнының қайталануы тұрғысынан тексеру.
- Оқу бітіргендердің кәсіби құзыреттерін одан әрі арттыру мақсатында қолданыстағы ынтымақтастық келісімдер негізінде тағылымдама ұйымдастырушылармен ынтымақтастықты нығайту. Ұзақ мерзімді тағылымдама келісімдерін жасау мақсатында ұйымдардың ауқымын кеңейту.
- Студенттерді оқу бағдарламасын жобалау және әзірлеу процесіне белсендірек тарту.
- Кәсіби пәндерде тәжірибелік компонентті түлектер мен ықтимал жұмыс берушілердің белсенді қатысуымен нығайту.
- Бағдарлама арқылы алынған дағдыларға еңбек нарығындағы нақты сұранысты бағалау үшін түлектердің жұмыспен қамтылуын бақылау жүйесін енгізу.
- Студенттерге кеңейтілген кәсіби көкжиегін ұсыну мақсатында қызмет көрсету аясында IT технологияларын басқа білім салаларымен біріктіретін пәнаралық курстар мен жобаларды дамытуды ілгерілету.
- Жұмыс берушілер мен түлектерді белсенді тарту арқылы соңғы курс жобаларының өзекті тақырыптарын талқылау үшін тұрақты кездесулер мен семинарлар ұйымдастыру.

3-стандарт. Студентке бағытталған оқу, оқыту және бағалау.

- Студенттердің академиялық әлеуетін арттыру мақсатында зерттеу топтарының (ғылыми қоғамдардың) жұмысы туралы студенттерді толық хабардар ету.
- Студенттердің қажеттіліктеріне жедел жауап беру үшін сауалнама нәтижелерін үнемі талдау процесін енгізу.
- Академиялық ілгерілеуді бақылау жүйесін жетілдіру және студенттерге жедел, дараланған қолдау көрсету.
- Студенттердің сыртқы және ішкі академиялық мобильділігін ұйымдастыруға бағытталған күш-жігерді күшейту.
- Практикалық орындауларға негізделген тәжірибелік сабақтарды өткізу.

4-стандарт. Студенттерді қабылдау, академиялық көрсеткіштер, мойындау және сертификаттау.

- Университеттің түлектерімен, өңірлік жұмыс берушілермен және тағылымдама ұйымдастырушылармен қазіргі жоғары деңгейдегі байланысты нығайта отырып, «Университет түлектері қауымдастығын» құру.

- Сәтті түлектермен және бизнес өкілдерімен байланысты нығайту. Өнеркәсіп өкілдері қатысатын насихаттық бейнероликтерді пайдалана отырып, әлеуметтік желілердің әртүрлі платформалары арқылы мектеп оқушылары мен мектеп бітірушілерге үздіксіз кәсіби бағдар беру жұмыстарын жүргізу.
- Студенттерге ағымдағы емтихандарын тапсыру форматын таңдауға мүмкіндік беру.
- Оқу уақытынан тыс бос уақытта мұқтаж студенттерге жұмыс табуға көмектесетін бағдарламаны енгізу.

5-стандарт. Академиялық персонал.

3-стандарт. Академиялық персоналдың сапасы.

- Ғылыми-оқытушылар құрамын зерттеу гранттары үшін байқауларға қатысуға ынталандыру және олардың Web of Science пен Scopus дерекқорларына енгізілген журналдардағы жарияланымдарының санын арттыру бойынша күш-жігерді күшейту.
- Оқытушылар құрамының академиялық мобильділігін арттыру және олардың кәсіби дамуын жетілдіру мақсатында көршілес және/немесе шалғай елдердегі университеттерге сапарларға қаржыландыруды қамтамасыз ету.
- Докторанттарға шетелдік консультанттарды таңдау және орналастыру орындарын келісу процесін жетілдіру.
- Білім беру бағдарламасына сәйкес лекциялар оқу үшін шетелдік университеттердің оқытушыларын шақыруды кеңейту.
- Оқытудың белсенді және шығармашылық түрлерін әртараптандыру (кейс-стадилер, бизнес-ойындар, шеберханалар, пікірталастар, дөңгелек үстелдер және т.б.).
- Лекторлардың оқыту дағдыларын жетілдіру үшін тұрақты академиялық семинарлар мен тренингтер ұйымдастыру. Тиісті білім беру бағдарламаларының негізгі пәндері бойынша кәсіби даму курстарын өтетін оқытушылардың санын арттыру.
- Оқытушылардың онлайн платформалар (Масштабты ашық онлайн курстар – MOOCs) үшін оқу контентін жасау жұмыстарын жандандыру.
- Оқытушылардың шетел тілдеріндегі кәсіби құзыреттілігін арттыру мүмкіндіктерін зерттеп, ағылшын тілінде мамандандырылған әдебиеттерді әзірлеу мен жариялауды күшейту.
- Оқытушылар тарапынан демонстрациялық сабақтар өткізу арқылы жас оқытушыларға оқыту әдістемелерін, тиімді ресурстарды, студенттерді оқыту және бағыттаудың әртүрлі әдістері мен педагогикалық тәсілдерін көрсету және сабақ өткізудің үздік тәжірибелерін тарату.
- Сабақ өткізу кезінде әртүрлі интернет-технологияларды пайдалану (соның ішінде жаһандық және жергілікті компьютерлік желілерді қолдану, қатысушылардың орналасқан жеріне қарамастан білім беру процесін жүзеге асыру және басқару үшін әдістемелік, ұйымдық, техникалық және бағдарламалық құралдардың кешенді жиынтығын дамыту): Socrative.com; Kahoot; Master-Test; Prezi.com; 1С: Accounting 8.4 лицензияланған бағдарламасы және т.б.
- Клиникалық оқытушылардың кәсіби дамуын қамтамасыз ету.

4-стандарт. Зерттеу жұмысының сапасы.

- Докторанттардың қорғауға ұсынылатын диссертацияларын дайындау сапасына бақылауды күшейту.
- Докторанттарға халықаралық жетекшілерді таңдау мүмкіндігін беру және шетелдік университеттермен келісімдер тізімін кеңейту.

- Докторанттардың зерттеу жұмыстарының, соның ішінде ықпалы жоғары халықаралық журналдар мен уәкілетті органдар шығаратын журналдардағы жарияланымдарының ілгерілеуін жүйелі түрде бақылау. Оқудың бірінші жылынан бастап әсер коэффициенті нөлден жоғары шетелдік журналға ғылыми мақала жазу және ұсыну тәжірибесін енгізу, осылайша докторантура бағдарламасы аяқталғанға дейін кандидаттардың докторлық диссертациясын қорғау талаптарына сәйкес келетін жарияланымдары болсын.
- Докторанттарға зерттеу жүргізу және алынған нәтижелерді өңдеу үшін лицензияланған бағдарламалық қамтамасыз етумен жабдықталған компьютерлік сыныптарды ұйымдастыру.
- Докторанттардың зерттеу нәтижелерін университеттің оқу үдерісіне енгізуге жағдай жасау.
- Докторанттарды даярлау және бітіру бойынша кафедраның жүйелі жұмысын нығайту; докторанттарға академиялық жазу дағдыларын жетілдіруге және зерттеу жұмыстарының сапасын арттыруға қолдау көрсету.
- Баспа дағдыларын дамытуға және докторанттарды халықаралық рецензияланатын журналдарда жариялануға қолдау көрсетуге бағытталған іс-шаралардың ауқымын кеңейту.
- Мақалаларды ағылшын тілінде жазу бойынша, соның ішінде академиялық стиль мен басылым құрылымына арналған тренингтер мен семинарлар өткізу. Халықаралық журналдарда жариялану талаптарын түсіндіру және журнал таңдау бойынша кеңес беру.
- Басылымдарға қаржылық және әкімшілік қолдау көрсету: халықаралық журналдарға гранттар немесе баспа ақысын өтеу жүйесін енгізу; редакциялық алқалармен байланыс орнатуда (аударма, форматтау және т.б.) көмек көрсету.
- «PhD Talks» форматындағы кеңес берулерді ұйымдастыру, яғни шетелде дәрежесін сәтті қорғап алған PhD түлектерімен кездесулер. Осы кездесулерде PhD студенттері диссертацияны дайындау және қорғау тәжірибесімен танысуға бірегей мүмкіндік алады.

6-стандарт. Оқу ресурстары және студенттерге қолдау көрсету.

5-стандарт. PhD студентіне қолдау көрсету жүйесінің тиімділігі.

Стандарт 6. Ресурстар.

- Студенттерге қолдау көрсету іс-шараларын бизнес-процесс ретінде ресми түрде рәсімдеу ұсынылады.
- Докторанттарды жұмыспен қамтуға көмек көрсетуді күшейту.
- Докторанттарды Scopus/WoS дерекқорларына индекстелген журналдарда мақалалар жариялауға ынталандыру.
- Докторанттарға қолдауды күшейту мақсатында университет басқа университеттермен бірлесіп әртүрлі бастамаларды ұйымдастыра алады, мысалы, докторанттарға арналған ішкі академиялық мобильділік бағдарламалары, бірлескен зерттеу жобалары және басқа қазақстандық университеттердің докторанттарын қамтитын университетаралық семинарлар. Бұл академиялық ынтымақтастықты нығайтып, ресурстарға қолжетімділікті кеңейтіп, докторанттарды даярлау сапасын жақсартады.
- Докторанттардың білімін бағалаудың кешенді әдістері қолданылуы тиіс.
- Ұлттық және халықаралық кітапханалар мен платформалармен ынтымақтастықты дамытып, заманауи ғылыми ақпаратқа қол жеткізуді жақсарту.
- Оқыту кабинеттерінде заманауи компьютерлік жабдықтар, интерактивті тақталар және лицензияланған бағдарламалық қамтамасыз етуді көбейту.

- Ерекше қажеттіліктері бар студенттерге инклюзивті тәсіл арқылы қолдауды күшейту. Мүгедектігі бар студенттерге, халықаралық студенттерге және оқуда қиындықтары бар студенттерге арналған қолдау бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру, олардың оқу процесіне табысты бейімделуі мен интеграциялануын жеңілдету.
- Оқу ресурстарының сапасы мен қолжетімділігіне және университет ұсынатын қолдауға қатысты студенттердің кері байланысын жүйелі түрде жинақтау, кейіннен осы аспектілерді жетілдіру мақсатында.
- Оқу бағдарламасының оқыту тілін ескере отырып, студенттерге академиялық әдебиеттің қолжетімділігін арттыру.
- Студенттерге жеке оқу жоспарларын құру кезінде академиялық кеңесшілердің жұмысын нығайту.
- Студенттерге академиялық мобильділікке арналған бар ресурстар мен мүмкіндіктер туралы алдын ала ақпарат ұсыну.

7-стандарт. Қоғамдық ақпарат.

7-стандарт. Бағдарлама бойынша оқу нәтижелерінің тиімділігі және ашық ақпарат.

- Университеттің веб-сайтында жарияланған ақпараттың сапасы мен техникалық ұсынылуын бақылау.
- Университеттің веб-сайтын үнемі жаңартылып отыратын ақпаратпен толықтырып, білім беру бағдарламасының іс-шаралары мен жетістіктері, түлектер мен олардың жетістіктері туралы ақпарат көздерін кеңейту үшін бағдарламаның негізгі ресурстарын көрсететін мақалалар мен бейнероликтер жасап, сондай-ақ білім беру бағдарламасы аясындағы серіктестермен ынтымақтастықты насихаттау.
- Университеттің веб-сайтында университетте оқытылатын барлық тілдерде ақпарат жариялау.

1.5 Жоғары оқу орындарының үздік тәжірибелері

Оқу бағдарламаларын жетілдіруге арналған дәстүрлі пікірлер мен ұсыныстардан бөлек, сарапшылар тобы жоғары білім беру ұйымдарындағы ***оң тәжірибелерді*** атап көрсетті, олар, олардың пікірінше, білім сапасын дамытуға тиімді үлес қосады, басқа ұйымдарға үлгі бола алады және жалпы жоғары білім беру жүйесінде кеңінен таратуға лайық.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті

- Бөлімде QS Azia Sertik Information Centre LLP компаниясының филиалы – оқыту орталығы бар, ол докторанттарға оқыту қызметін атқаруға және ғылыми-зерттеу жүргізуге мүмкіндік береді. KAZNU
- Докторанттарға екі серіктес университетте оқып, «екі диплом» алу мүмкіндігі.
- Магистранттар оқытушылармен бірге ғылыми-зерттеу жобалары аясында зерттеу жұмыстарына белсенді қатысып, еңбектерін жариялаған.
- Нысаналы жоспардың электрондық нұсқасы «UNIVER» ақпараттық жүйесінде қолжетімді. Бұл жүйе университеттің стратегиялық бағыттары бойынша әрбір оқытушының жұмыс нәтижелерін бағалауда ашықтық пен айқындықты қамтамасыз етеді: оқыту және әдістемелік жұмыс; ғылыми-зерттеу жұмысы; әлеуметтік, тәрбиелік және имидждік жұмыс; беделді бағалау.

К. Кулажанов атындағы Қазақ технологиялық және бизнес университеті

- Оқытушылар үнемі кәсіби дамудан өтеді, соның ішінде университет есебінен шетелде де, бұл академиялық қызметкерлерді кәсіби стандарттарын жетілдіруге ынталандыратын жүйенің бар екендігін көрсетеді, олардың кәсіби көкжиегін кеңейтуге, тағылымдама нәтижелерін оқыту процесіне (алдыңғы қатарлы халықаралық тәжірибелерді ескере отырып) енгізуге және зерттеу қызметін жандандырып, соның нәтижесінде, баспа өнімділігін арттырады.
- Студенттердің өндірістік тәжірибесі Республикалық университетаралық электрондық кітапханада (rmebrk.kz), Республикалық ғылыми-техникалық кітапхананың Астана филиалында (<https://astana.rntb.kz>) жүргізілетін ғылыми және өндірістік жобалар арқылы дамытылады, SpringerLink <https://www.springeropen.com>, «Өмір энциклопедиясы» – <https://eol.org/> және Polpred.com (медиа шолу). Осылайша білім беру бағдарламасы аясында студенттер үшін кәсіби тәжірибе негізі қалыптасады.

АЛТ Мұхамеджан Тынышпаев университеті

- Жұмыс орнында екіжақты оқытуды ұйымдастыру, өндіріс қызметкерлерінің қонақ дәрістерін өткізуге белсенді қатысуымен.

Н.А. Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті

- 2023 жылы «Ядролық өнеркәсіпте қолданылатын цирконий қорытпаларын сутегімен сынуға және жоғары температурада тотығуға қарсы қорғауға арналған композиттік металл-керамикалық жабынды әзірлеу» жобасы аясында зерттеу зертханасы құрылды.
- «Инженерлік және техникалық салаларда STEAM білім беру негізінде студенттерді ағылшын тілінде оқыту процесін әзірлеу» жобасы аясында «Балама энергия көздері» пәні бойынша студенттердің зертханалық жұмыстарды орындауы үшін STEAM сыныбы (оқыту зертханасы) құрылды.
- «Тыңдау университеті» тұжырымдамасын бастау және ілгерілету

Қазпотребсоюз Қарағанды университеті

- Университеттегі IDlogic өзін-өзі қызмет көрсету станциясы заманауи кітапхана пайдаланушыларына қызмет көрсету сапасын арттыруға арналған. Бұл станция пайдаланушыларға кітаптарды кітапханаға өз бетінше қайтаруға мүмкіндік береді. Пайдаланушылар сондай-ақ өз кітапхана картасының жағдайын тексеріп, есепшоттағы қайтарылмаған кітаптар мен олардың қайтарылу мерзімдері туралы ақпарат ала алады. Сенсорлық экран мен сыртқы қашықтан қайтару құрылғысымен жабдықталған қайтару жүйесі кітапханаға келушілерге кітаптарды тәулік бойы, тәуліктік 24 сағат, аптасына 7 күн, тіпті кітапхана жабық болған кезде де қайтаруға мүмкіндік береді.
- Университеттің веб-сайтында пайдалы әрі қолжетімді мазмұн, кәсіби дизайн, пайдаланушыға ыңғайлы навигация және интерактивті мүмкіндіктер бар.
- Университеттің құрылымына PhD студенттеріне қосымша қолдау көрсететін Экономикалық және құқықтық зерттеулер институты кіреді.

Ш. Есенов атындағы Каспий технологиялық және инженерлік университеті

- Lesson Study жобасы жазғы және қысқы мектептер форматында жүзеге асырылып, академиялық талаптарды ескере отырып, оқытушылардың кәсіби дамуын, соның ішінде цифрлық салада және жасанды интеллектіні қолдануда жетілдіруді мақсат етеді.
- Android және iOS жүйелерінде қолжетімді Yessenov Mobile мобильді қосымшасы іске қосылды. Yessenov Mobile – студенттер мен университет қызметкерлерінің өмірін жеңілдететін инновациялық мобильді қосымша.

Инновациялық Еуразия университеті

- Университет мемлекеттік «Жастар тәжірибесі» бағдарламасын жүзеге асыруға қатысады, оның аясында жыл сайын университет түлектеріне Еуразиялық университеттің құрылымдарында жұмыс орындары ұсынылады.

Алматы технологиялық университеті

- Университетте академиялық қызметкерлерге, кафедраларға, факультеттерге және бөлімдерге арналған өнімділікті бағалау жүйесі бар, оның негізінде академиялық қызметкерлер бағалау нәтижелеріне сәйкес жыл сайынғы бонус алады. Қосқан үлесінің деңгейіне қарай академиялық қызметкерлер негізгі жалақысына қосымша бонус алады.
- Университетте студенттерге бағытталған оқытуға арналған заманауи мүмкіндіктер бар, оған озық «Apple Lab» оқыту және зертханалық сыныптары, Huawei ICT академиясы, VR/AR технологиялары орталығы, Cisco Networking Academy зертханасы және «Library on the Go» қызметі кіреді.

Д. Серікбаев Шығыс Қазақстан техникалық университеті

- 6B07203 «Тау-кен ісі» білім беру бағдарламасы аясында Жер туралы ғылымдар мектебінің филиалдарын құру, 7M07203 «Тау-кен ісі» бағыты бойынша минералды шикізат өндірумен айналысатын тау-кен кәсіпорындарында тікелей оқыту жүргізіледі, онда теориялық білімді бекітіп, нақты өндірістік жағдайларда практикалық дағдыларды меңгеруге арналған оқу алаңдары мен сынып бөлмелері бар (KazZinc, Иртыш кеніші).

Жанғыр хан атындағы Батыс Қазақстан агротехникалық университеті

- Оқу бағдарламасын қолдаушы академиялық құрам жеке модульдерге арналған медиа курстарды Видео студияда жазады; олар оқу порталына да жүктеледі. Қашықтықтан оқыту бағдарламаларына жазылған студенттер платформадағы барлық медиа курстарға қол жеткізе алады;
- «Parasat» ақпараттық-ресурстық орталығы үшін жаңа веб-сайт әзірленді, ол оқытушыларға веб-портал арқылы соңғы журналдардан жаңа кітаптар мен мақалаларды онлайн тапсырыс беруге, жинақтағы басылымдарды іздеуге және Электрондық кітапхана арқылы толық мәтінді дерекқорларға қол жеткізуге мүмкіндік береді.

Академик Е. А. Бөкетов атындағы Қарағанды университеті

- Оқытушылар интерактивті жаттығулар, ойындар, сөзжұмбақтар мен викториналар жасау үшін қызметтерді пайдаланады – Quizizz (сауалнамалар мен викториналар жасауға арналған қызмет), CROSS (алдын ала таңдалған сөздер негізінде онлайн сөзжұмбақ жасау қызметі), Crosswordus (әртүрлі типтегі сөзжұмбақтарды құру және шешу қызметі) және Flippity (Google Кестелері арқылы ойынға негізделген жаттығулар жасауға мүмкіндік беретін онлайн қызмет).
- Университет ғалымдарға ішкі гранттар тағайындайды. Жас ғалымдар үшін грант сомасы 1 миллион теңгеге дейінгі мөлшерде беріледі, бұл олардың мотивациясын арттыруға мүмкіндік береді; гранттарды сәтті пайдалану арқылы ғалымдар зерттеу тәжірибесін жинайды.

Қазақ-америкалық еркін университет

- Қосымша қаржылық ынталандыру шараларына университеттің оқытушыларының біліктілігін арттыруға, Қазақстанда ғана емес, көршілес және шалғай шетелдерде де қаржы бөлуі, сондай-ақ *Vestnik KASU* университеттік журналдарында академиялық мақалаларды тегін жариялау мүмкіндігі жатады. және *KAFU Academic Journal*. Сондай-ақ университет

шығындары есебінен оқытушылар оқулықтар, оқу құралдары мен монографиялар жариялай алады.

Халықаралық инженерлік-технологиялық университет

- Университетте студенттердің қызығушылықтарына қарай әртүрлі бағыттарды қамтитын 39 студенттік клуб бар. Клубтардың көпшілігін кәсіби мамандар басқарады.
- Оқу бағдарламаларындағы таңдаулы модульдер блогы ғылыми зерттеулер негізінде академиялық құрам әзірлеген түпнұсқа курстардан тұрады.

Торайғыров университеті

- Университет оқытушылар мен қызметкерлерді жоғары сапалы оқыту, ғылыми жетістіктері және өз ісіне адалдығы үшін марапаттаудың тиімді жүйесін әзірледі. Оқытушылардың кәсіби дамуы мен ғылыми тағылымдамаларды ұйымдастыру жүйесі толықтай іске қосылған .

Ш. Мұртаза атындағы Тараз халықаралық инновациялық институты

- МТИ-дің ішкі білім беру порталы «sirius.htii.kz»-те тұтынушыларға қызмет көрсету жүйесі (CSS) енгізілді, ол пайдаланушыларға қажетті құжаттарға онлайн өтініш беруге және өтініш берушінің көрсеткен электрондық пошта мекенжайына немесе жеке келу арқылы автоматты жауап алуға мүмкіндік береді. Қазіргі уақытта жүйе жоғары басшылықтың сандық қолтаңбасын және мекеменің ресми мөрін QR-кодтар арқылы қолдайды.

Астана халықаралық университеті

- Мектепте ART клубы (Instagram: aiu.artclub) жұмыс істейді, оған қатысу студенттердің бейімделуі мен әлеуметтенуін жеделдетуге, сондай-ақ өзін-өзі таныстыру дағдыларын дамытуға және жеке өсуіне ықпал етеді.

М. Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университеті

- «Виртуалды қабылдау комиссиясы» бөлімшесі үміткерлерге priem.auezov.edu.kz сайты арқылы өтініштерін онлайн түрде тапсыруға мүмкіндік береді, бұл өтініш беру процесін жеңілдетіп, жылдамдатады.
- Әр жыл сайын университет халықаралық қысқы және жазғы мектептерді онлайн форматта өткізеді, оған шетелдік және қазақстандық университеттердің студенттері қатысады. Бұл мектептердегі баяндамашылар – Еуропа мен Азиядағы жетекші зерттеу орталықтары мен білім беру мекемелерінің мамандары, олар қазіргі өзекті мәселелер бойынша өз зерттеулерін ұсынады.
- Студенттер арасында адалдық мәдениетін қалыптастыру мақсатында мотивациялық «адалдық дәрістері» өткізіледі, сондай-ақ печакуча және TEDx стиліндегі іс-шаралар, сонымен қатар сыбайлас жемқорлыққа қарсы тақырыптағы бейне және жоба байқаулары ұйымдастырылады.

ҚОРЫТЫНДЫ

1. Сыртқы сарапшы топтарының есептерін талдау білім берудің барлық деңгейлеріндегі мәселелі аймақтарды анықтады.

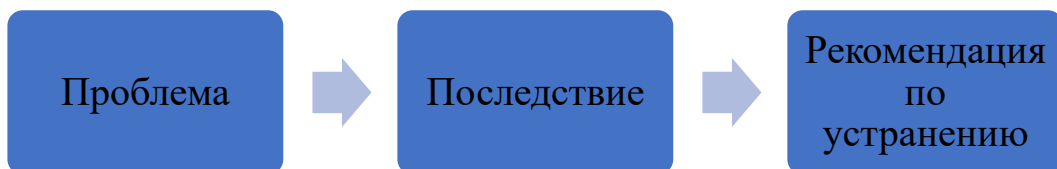
- Білім берудің барлық деңгейлерінде ортақ мәселелер: *студенттерге бағытталған оқыту, оқыту мен бағалау және академиялық құрам*. Бұл жоғары оқу орындарында осы салаларды нығайтуға жүйелі тәсіл қажет екенін көрсетеді.
- Бакалавриат және магистратура бағдарламаларында *Оқу ресурстары мен студенттерді қолдау* саласына да назар аудару қажет.
- Докторантура бағдарламаларында *зерттеу сапасы, оқу нәтижелерінің тиімділігі және қоғаммен байланыс* сияқты салаларға да ерекше назар аудару қажет.

Бұл жоғары оқу орындарында осы салаларда жүйелі жұмыс жүргізу мен өзгерістер енгізу қажеттігін, сондай-ақ сыртқы сарапшы топтары әзірлеген ұсыныстарды іске асыруды көрсетеді.

2. Оң үрдіс – аккредиттелген бағдарламалардың дерлік барлығы Стандарт 1 – *Сапаны қамтамасыз ету саясаты мен академиялық адалдық талаптарына* тұрақты түрде сай болуы; бұл жоғары білім беру ұйымдарының мықты жағы ретінде есептеледі.

3. Сыртқы сарапшы топтарының байқаулары берілген ұсыныстармен тығыз сәйкес келетінін атап өткен жөн; сарапшы есептерінде тек мәселелі аймақтар анықталып қана қоймай, оларды шешудің нақты жолдары да ұсынылған. Сонымен қатар, сыртқы сарапшы топтарына мынадай ұсыныстар беріледі:

- Ұсыныстарының құрылымын келесідей стандарттау:

- Ұсыныстардың сапасын олардың нақты болуын қамтамасыз ету арқылы арттыру: «күш-жігерді арттыру» немесе «жұмысты күшейту» сияқты жалпылама тіркестердің орнына «тәжірибені енгізу», «құжат жобалау» және т.б. сияқты нақты қадамдарды ұсыну.
- Жоғары білім беру ұйымдарындағы оң тәжірибені сипаттағанда, олардың бар екенін ғана айтумен шектелмей, олардың ерекшеліктері мен іске асыру механизмдерін егжей-тегжейлі түсіндіруге тырысу қажет. Бұл басқа жоғары білім беру ұйымдарына осы тәжірибені өз қызметтеріне бейімдеп енгізуге мүмкіндік береді.